

РЕШЕНИЕ

№ 728

гр. София, 28.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на четиринадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Величка Борилова

Членове: Зорница Гладилова
Мария Райкинска

при участието на секретаря Павлина Ив. Христова
като разгледа докладваното от Зорница Гладилова Въззивно търговско дело
№ 20231001000806 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и следващите от ГПК.

С решение № 974/31.07.2023 г. по т.д.н.№ 976/2023 г. по описа на Софийски градски съд, ТО, VI-18 е отхвърлена молбата по чл. 625 ТЗ с вх. № 48447/22.05.2023 г. на „КИК - дизайн“ ООД /н/, ЕИК 131298581 за откриване производство по несъстоятелност на основание неплатежоспособност и свръхзадълженост по отношение на „Пи Ейч Ай“ АД, ЕИК 203205578.

Срещу това решение е подадена въззивна жалба от „КИК - дизайн“ ООД /н/, с която моли то да бъде отменено като въззивният съд открие производство по несъстоятелност на „Пи Ейч Ай“ АД, след като констатира неговата неплатежоспособност и свръхзадълженост. Поддържа, че апортът не е сред описаните сделки, които търговците извършват по занятие, изрично изброени в чл.1, ал.1 от ТЗ и не е търговска по обективния критерий на чл.286, ал.2 от ТЗ, но внасянето на апорт има търговски характер, тъй като е насочено към обединяване на две или повече лице за извършване на търговска дейност, което винаги е с цел постигане на положителни финансови резултати и формирането на печалба от дейността – реализиране на стопанска дейност в полза на членовете на дружеството. От друга страна по делото били събрани доказателства, от които се установявала както неплатежоспособността на ответника, така и неговата свръхзадълженост.

Въззиваемият „Пи Ейч Ай“ АД не взема становище по въззивната жалба.

Въззивният съд като обсъди представените по делото доказателства и

доводите на страните, приема за установено следното:

Първоинстанционното производство е по молба за откриване на производство по несъстоятелност с правно основание чл.625 ТЗ вр. чл.607а, ал.1 и ал.2 ТЗ, вр. чл.608 ТЗ вр. и чл.630, ал.1 от ТЗ, подадена от „КИК - дизайн“ ООД /н/, с която моли да бъде открито производство по несъстоятелност по отношение на „Пи Ейч Ай“ АД като поддържа, че дружеството е неплатежоспособно и свръхзадължено. „КИК - дизайн“ ООД /н/ твърди, че е носител на съдебно потвърдено вземане с произход по чл. 608, ал.1, т. 1 ТЗ. Това вземане представлявало компенсаторно обезщетение за неоснователно полученото от длъжника, с оглед прогласена недействителност на направена непарична вноска - апорт в капитала на ответното дружество. С влязло в сила решение № 60/11.01.2023 г. постановено по т.д.№ 2814/2021 г. по описа на СГС, VI- 5 състав длъжникът бил осъден да заплати на молителя сумата от 4 767 000 лв., представляваща стойността на придобитите в капитала му чрез непарична вноска, вписана по партидата на дружеството в търговския регистър с рег. № 20140923094544, подробно описани недвижими имоти. За вземането бил издаден изпълнителен лист в полза на „КИК - дизайн“ ООД /н/. По предходно водено и приключило съдебно производство с предмет предявени от синдика на „КИК - дизайн“ ООД /н/ искове с правно основание чл. 135 ЗЗД и чл. 108 ЗС срещу „Пи Ейч Ай“ АД за обявяване на относителна несъстоятелност на извършения апорт и предаване на владението на три от недвижимите имоти, предмет на непаричната вноска било постановено влязло в сила на 25.06.2021 г. решение № 1016/18.05.2020 г. по т.д.№ 2632/2019 г. по описа на САС, с което Павловия иск бил уважен, а ревандикационният иск - отхвърлен.

„КИК - дизайн“ ООД /н/ твърди, че към датата на подаване на молбата по чл. 625 ТЗ „Пи Ейч Ай“ АД не разполага с имущество, достатъчно за удовлетворяване на вземането на молителя. „Пи Ейч Ай“ АД не извършвало никаква търговска дейност и не било публикувало годишните си финансови отчети, считано от 2020 г. По партидата на ответника в търговския регистър било заявено за вписване едностранно прекратяване на участието на двама от тримата членове на Съвета на директорите по техни заявления по чл. 235, ал. 3 ТЗ, отправени до „Пи Ейч Ай“ АД на 02.09.2022 г. От публично достъпните официални регистри на НАП било видно, че длъжникът е включен в списъка на лицата с неуредени публични задължения по чл. 182, ал. 3, т. 2 ДОПК. Според молителя тези факти сочели за наличие на предпоставките за откриване на производство по несъстоятелност.

„КИК - дизайн“ ООД /н/ моли съда да постанови решение, с което да се обяви неплатежоспособността и/или свръхзадължеността на търговското дружество „ПИ ЕЙЧ АЙ“ АД, ЕИК 203205578, като с решението се определи началната дата на неплатежоспособността, респективно свръхзадължеността и да се открие производство по несъстоятелност на посочения търговец. Молителят претендира разностите, извършени в производството.

Ответникът по „ПИ ЕЙЧ АЙ“ АД не е депозирал отговор и не е взел становище по молбата с правно основание чл. 625 ТЗ.

По делото е представено решение № 475/11.03.2019 г., постановено по т.д. № 3407/2017 г. по описа на Софийски градски съд, потвърдено с решение № 1016/18.05.2020 г. по т.д.№ 2632/2019 г. по описа на Софийския апелативен съд, с което е уважен предявеният от синдика на „Кик -Дизайн“ ООД /н/ иск с правно основание чл. 135 ЗЗД, вр. чл. 649, ал.1 ТЗ като е обявен за недействителен по отношение на кредиторите на „Кик - Дизайн“ ООД /н/ извършеният на 24.09.2014 г. апорт - акт том № 115, акт № 34/2014 г. с № 36237 от 24.09.2014 г. по описна книга, с който „Кик-Дизайн“ ООД е апортирал в капитала на „Пи Ейч Ай“ АД следните свои недвижими имоти: 1./ поземлен имот, пл. № КОО, парцел 3, площ по док. 3305,000 кв.м., находящ се в гр. София, бул „Евлоги и Христо Георгиеви“,

представляващ урегулиран поземлен имот със стара имотна партида 343899, обл. София, общ. Столична; 2./ самостоятелен обект в сграда, пл. № 2634, с предназначение – жилище, представляващ апартамент № 4, парцел 7, с площ от 111,030 кв.м., находящ се в гр. ***, ул. „****“ № **, ет. *, с мазе № * /с идент. 02659.2194.2843.1.4/; 3./ самостоятелен обект в сграда, пл. № 2634, парцел 7, предназначение – жилище, представляващ апартамент 10, ет. 3, с площ по док. от 112.880 кв.м., находящ се в гр. ***, ул. „****“, с мазе № 2 /с идент. 02659.2194.2843.1.10/, обл. София, 4./ самостоятелен обект в сграда, пл. № 2634, с предназначение – за склад, в парцел 7, с площ по док. 13.710 кв.м., находящ се в гр. ***, ул. „****“ № 14, ет. 3 /идент. 02659.2194.2843.1.13/; 5./ самостоятелен обект в сграда, пл. № 2634, с предназначение – жилище, представляващ апартамент № 6, парцел 7, с площ по док. 109.400 кв.м., находящ се в гр. ***, ул. „****“ № 14, ет. 1, с мазе № 9 идент. 02659.2194.2843.1.6/.

С решение № 60/11.01.2023 г. по т. д. № 2814/2021 г. на СГС, ТО, VI-5 състав „Пи Ейч Ай“ АД е осъдено да върне в масата на несъстоятелността на „КИК - дизайн“ ООД /н/ по предявените от М. Н., в качеството му на синдик на „КИК - дизайн“ ООД /н/ искове с правна квалификация чл. 649, ал. 2 ТЗ, вр. чл. 55, ал. 1 ЗЗД и чл. 57, ал. 2 ЗЗД сумата от 4 767 000 лв., представляваща стойността на придобитите в капитала на „Пи Ейч Ай“ АД чрез непарична вноска – апорт, вписана по партидата на дружеството в ТРРЮЛНЦ с рег. № 20140923094544 недвижими имоти, предмет на апорта, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба – 21.12.2021 г. до окончателното ѝ изплащане.

Представен е изпълнителен лист, издаден на 21.03.2023 г. въз основа на влязло в сила на 17.02.2023 г. съдебно решение по т.д. № 2814/2021 г. на СГС, ТО, VI-5 състав за присъдената сума от 4 767 000 лв.

При служебно извършена справка по партидата на „Пи Ейч Ай“ АД в търговския регистър съдът констатира вписване с рег. № 20140923094544 за внесен капитал на стойност от 4 642 150 лв. под формата на непарична вноска - процесните недвижими имоти.

По делото е приложена служебно извършена справка от Агенцията по вписванията по партидата на ответното дружество от всички служби по вписванията.

Видно от справка от СДВР, Отдел „Пътна полиция“, централната база на АИС КАТ /настояща и бивша собственост/ за регистрирани МПС, на името на ответното дружество няма данни за регистрирани МПС на ответното дружество.

Видно от приложена справка, изискана от НАП са наложени обезпечителни мерки върху имуществото на дружеството по реда на ДОПК, като няма започнати действия по принудително изпълнение по реда на ДОПК срещу имуществото на „Пи Ейч Ай“ АД към 04.07.2023 г.

За установяване на финансово-икономическото състояние на ответното дружество по делото е изслушано и прието заключение на финансово-икономическа експертиза на вещото лице С. Ф. Й., като вещото лице е анализиало периода 2016 г. – 2022 г. вкл. При изготвяне на експертизата, вещото лице е работило по представени от ответника документи /ГФО за периода 2016 г. – 2022 г., оборотна ведомост с натрупване за 2022 г. и оборотна ведомост на плащания по контрагенти/ и по документи, намиращи се по делото. Въз основа на прегледаните данни вещото лице е установило, че преобладаващия дял от активите на дружеството за 2016 г. и 2017 г. са „Дърготрайните материални активи“ – за 2016 г. – 4465 х. лева (73, 7 % от общите активи), за 2017 г. – 4488 х. лева (73,0 % от общите активи). През периода 2018 г. – 2022 г. преобладаващия дял от краткотрайните активи са били вземанията, а през 2016-2017 г. преобладаващия дял от краткотрайните активи са били материалните запаси. През анализирания период преобладаващия дял от пасивите са били краткосрочните задължения, като вземанията на молителя „КИК - дизайн“ ООД /н/ не са отразени в счетоводните регистри на „Пи Ейч Ай“ АД. Коефициентите за финансовата автономност за периода от 2018 г. до 2022 г. има отрицателна стойност и отразява декапитализиран собствен капитал и зависимост от кредиторите. Стойностите са под 0.33,

което означава, че дружеството не е способно да посреща дълготрайните си задължения, тъй като за това е необходимо собственият капитал на дружеството да бъде минимум 1/3 от всички задължения, за да се осигури възможност за разплащане за дълъг период от време. През периода е налице задължнялост на ответното дружество. За периода 2018 г. – 2022 г. дружеството има отрицателен нетен оборотен капитал – симптом на недобро финансово. Съгласно указанията на съда, вещото лице е изготвило и алтернативен вариант на баланса на дружеството за 2022 г., с отчитане на иначе неотразеното задължение в размер на 4767 х. лева към „Кик - Дизайн“ ООД /н/. При този вариант коефициента на обща ликвидност за 2022г. спада от 1,0084 на 0,4396, коефициентите на незабавна и абсолютна ликвидност са нулеви стойности, коефициента на бърза ликвидност е 0,3427.

При така установената фактическа обстановка, въззивният съд приема следното:

За да бъде открито производство по несъстоятелност, следва да са налице всички предпоставки на сложния фактически състав, установен от разпоредбите на чл.608, чл.625, ал.1 и чл.631 от ТЗ, съответно и чл.742 от ТЗ, а именно: 1. Да е подадена до компетентния по смисъла на чл.613 от ТЗ съд молба от някое от лицата посочени в чл.625 от ТЗ, съответно от лицата по чл.742, ал.2 от ТЗ; 2. Длъжникът да е търговец по смисъла на чл.1 от ТЗ; 3. Да е налице изискуемо задължение на длъжника по търговска сделка или публичноправно задължение към държавата и общините, свързано с търговската му дейност или задължение по частно държавно вземане; 4. Да е налице неплатежоспособност на длъжника по смисъла на чл.608, ал.1 от ТЗ или да се установи свръхзадължеността му съгласно чл.742, ал.1 от ТЗ, ако той е корпоративно търговско дружество; 5. Затрудненията на длъжника да не са временни по арг. чл.631 от ТЗ.

Молителят е поискал откриване на производство по несъстоятелност на ответника на основание неговата неплатежоспособност и/или свръхзадълженост. При това формулиране на петитума, въззивният съд приема, че двете основания са предявени при условията на евентуалност. Молителят е посочил като първо основание състоянието на неплатежоспособност, поради което съдът следва да разгледа първо него.

Съдът постановява решение по чл. 630, ал. 1 ТЗ когато се установи неплатежоспособността на длъжника не по принцип, а при условие, че молителят докаже съществуването на вземане към ответника по търговската сделка. В случай, че не се установи облигационна връзка по търговска сделка, съдът е длъжен да отхвърли молбата по чл. 625 от ТЗ поради липсата на задължителна материална предпоставка на закона. Доказателствената тежест за установяване на материалните и процесуални предпоставки за откриване на производство по несъстоятелност е на лицата по чл. 625 ТЗ. Ответникът може да се брани в производството с възражения, които изключват правото на кредитора по търговска сделка. Активната легитимация на кредитора може да бъде установена, респ. оспорена в производството по несъстоятелност, като всяка една от страните следва да установи твърдяните от нея факти и обстоятелства. За активната легитимация на лицата по чл. 625 ТЗ съдът следи служебно и е задължен да отхвърли молбата за откриване на производство по несъстоятелност, ако лицето, което е инициирало производството, не докаже качеството си на длъжник или кредитор.

Молителят основава качеството си кредитор на вземане, представляващо компенсаторно обезщетение за явяващото се неоснователно получено от длъжника, след прогласена по съдебен ред недействителност на направена непарична вноска - апорт в капитала на ответното дружество.

Видно от вписванията по партидата на ответника в търговския регистър

апортът е извършен преди дружеството да е учредено.

Трайната съдебна практика приема, че aportът /апортната вноска/ при учредяване на акционерно дружество има характер на сделка-решение, която е насочена към постигане на една цел - учредяване на акционерно дружество. Поетите от всеки учредител права и задължения не са насрещни, а са насочени към акционерното дружество. Апортът /непаричната вноска/ в акционерното дружество представлява особен вид отчуждаване на вещь с транслативен ефект, специфичен вещно прехвърлителен производен способ, който се осъществява с оглед постигането на определена цел – участие в акционерното дружество. Когато aportът се извършва преди акционерното дружество да е учредено, за настъпване на транслативния ефект не е необходимо волеизявление от страна на нововъзникналото дружество. Апортът е акт на разпореждане и когато се извършва преди дружеството да е учредено, е необходимо да се завърши фактическият състав на учредяването съгласно чл. 73, ал. 4 ТЗ, тъй като не може да бъде извършено прехвърляне или учредяване на право, ако липсва правен субект – приобретател.

При многостранните правни сделки, респективно сделките - решения са налице волеизявления /които са по правило еднотипни/, на няколко лица, не с противоположни интереси и целта им не е да породят насрещни права и задължения, а постигането на определен правен резултат /обща цел/. В случая на учредяване на търговско дружество, всяка страна по многостранната сделка поема права и задължения към търговското дружество, но не към останалите страни.

Апортирането на недвижим имот в акционерно дружество, което е в процес на учредяване, представлява сложен фактически състав с няколко елемента. В теорията при внасянето на непаричната вноска се разграничават две фази: извършване и изпълнение. Извършването на апорта се състои в поемане на задължение на вносителя /бъдещия акционер/ да престира определена непарична вноска в имуществото на дружеството, а изпълнението на апорта представлява изпълнение на задължението за прехвърляне на собствеността, респективно друго право – обект на апорта, и предаване на непаричната вноска във владение на дружеството. Волеизявлението на длъжника – вносител и собственик на имота при учредителния aport се обективира в два акта – в устава и съгласие на собственика с описание на вноската, изразено в писмена форма с нотариална заверка на подписа, съгласно чл. 165, ал. 1, т. 5 ТЗ, чл. 72, ал. 1 и чл. 73, ал. 1 ТЗ. Когато учредителният aport се извършва чрез вземане на решение за учредяване на АД и устав съгласно разпоредбите на чл. 163, ал. 3 и чл. 165 ТЗ, той има характер на сделка – решение. Волеизявленията на учредителите на АД, включително волеизявлението на учредителя, който участва с aportна вноска в учредяването АД, не са насрещни. Те не са насочени към създаването на взаимни правоотношения между учредителите /бъдещите акционери/ с насрещни права и задължения, а са еднопосочни – към постигане на определен правен резултат, а именно създаването на нов правен субект – съответното акционерно дружество. В този смисъл волеизявленията на учредителите - акционери на учредителното събрание и в устава нямат престаионен характер помежду си и останалите учредители- акционери не придобиват насрещни права и не поемат насрещни задължения срещу апорта, извършен от друг учредител - акционер.

Апортът има възмезден характер, тъй като при него има разместване в имуществената сфера на вносителя – срещу aportната вноска вносителят придобива дялове при дружество с ограничена отговорност или акции при акционерно дружество. При учредителния aport обаче при вземане на решенията по чл. 163, ал. 3, т. 1 и т. 2 ТЗ за учредяване на акционерно дружество, в което някой акционер прави непарична вноска, акционерното дружество все още не е възникнало, а изразеното от учредителите – акционери съгласие не представлява договаряне по смисъла на чл. 135, ал. 1, изр. 2 ЗЗД, тъй като акционерите не са насрещни страни и между тях не се създават насрещни права и задължения.

Учредителният aport е сделка на разпореждане в полза на лице, което не съществува към момента на нейното извършване, и за настъпване на неговото действие не е

необходимо съгласието на дружеството, което е в процес на учредяване, респективно на неговия бъдещ представител. Съгласно чл. 73, ал. 4 ТЗ при учредителния апорт правото на собственост върху вноската се придобива от момента на възникване на дружеството. Действията на учредителите при извършване на непаричната вноски не се извършват от името на дружеството, а от лично име с еднопосочна цел – учредяване на дружеството, поради което не попадат в хипотезата на чл. 69, ал. 1, изр. 1 ТЗ, нито по отношение на тях могат да се приложат разпоредбите на чл. 69, ал. 1, изр. 2 и 3 ТЗ. Изразеното от учредителите съгласие в решението на учредителното събрание и устава относно учредяване на акционерното дружество с определен капитал, разпределен в акции, вида и стойността на непаричните вноски, ако има такива, и останалите взети решения от учредителите обвързват акционерното дружество от момента на неговото възникване, от който момент същото придобива правото върху апортната вноски /чл. 73, ал. 4 ТЗ/, а ако има сделки, сключени от учредителите от името на учредяваното дружество до деня на вписването, правата и задълженията по тази сделка преминават по право върху дружеството също от момента на възникването му /чл. 69, ал. 2 ТЗ/.

Апортът е сделка и следващият въпрос, на който дължи отговор съда, е дали процесният апорт е търговска сделка, тъй като изискването на чл.608, ал.1, т.1 от ТЗ е паричното задължение да е породено от или отнасящо се до търговска сделка, включително нейната действителност, изпълнение, неизпълнение, прекратяване, унищожаване и разваляне, или последиците от прекратяването ѝ. По отношение на търговския характер на една сделка са правно релевантни качеството на длъжника, като търговец и търговският характер на сделката, от която произтича вземането, като съгласно чл. 286, ал. 1 ТЗ търговска е сделката, сключена от търговец, която е свързана с упражняването от него занятие. Тъй като апортът не е в кръга на посочените в чл. 1, ал. 1 ТЗ търговски сделки, сделката следва да се определи като търговска, съобразно въведеният от законодателя в чл. 286, ал. 1 ТЗ субективен критерий - да е извършена от търговец при осъществяване на дейността му по занятие. Ответникът не е възразил и не е представил доказателства, за да опровергае презумпцията на чл. 286, ал. 3 ТЗ - че апортът не се намира в причинна връзка с упражняването от търговеца занятие, затова не е търговска сделка по см. на чл. 286, ал. 1 ТЗ. Сделката по апорта е насочена към постигане на цел - участие в търговско дружество с предмет на дейност строителство. Същевременно в предмета на дейност на молителя са включени инженерингова дейност, проектиране и строителство. Следователно апортът, насочен към участие на молителя в търговското дружество на ответника е пряко в изпълнение на предмета на неговата дейност. Обединяването на съдружници чрез учредяване на търговско дружество по дефиниция цели извършване на търговски сделки с общи средства /чл.63, ал.1 от ТЗ/. По тази причина въззивният съд намира, че извършването на апорта, насочен към учредяването на ответното дружество, е било пряко свързано с търговската дейност на молителя, поради което сделката по апорта е търговска по смисъла на чл.286, ал.1 от ТЗ и при липса на опровергаване на презумпцията на чл. 286, ал. 3 ТЗ.

Допълнително следва да се посочи, че апортът е сделка, която е уредена от Търговския закон, което също сочи на нейния търговски характер.

Предвид изложеното въззивният съд приема, че ищецът е легитимиран като кредитор по търговска сделка с ответника да иска откриване на производство по несъстоятелност по отношение на последния.

При преценката дали длъжникът е в състояние на неплатежоспособност, съдът изхожда от следното:

Неплатежоспособността е правна категория, като легално определение за нея е дадено в чл.608 ал. 1 от ТЗ. Съгласно него, неплатежоспособен е търговец, който не е в състояние да изпълни определен вид задължения, а именно: изискуеми парични задължения по търговска сделка, публични задължения /към държавата или общината/, свързани с търговската дейност, а от 13.05.2006 г.- и частни държавни вземания. В разпоредбите на чл.608 ал.2, ал.3 и ал.4 от ТЗ са предвидени хипотези, при които се презюмира настъпила

неплатежоспособност и които служат за разпределение на доказателствената тежест при доказване на състоянието на неплатежоспособност на търговеца.

В процесния случай не са налице факти, които да дадат основание на съда да презюмира неплатежоспособността на ответника.

За да се установи състоянието на неплатежоспособност в този случай следва да бъде извършен анализ на имуществено - финансовото състояние на предприятието на длъжника, от който да се изведе способността на ответника да погасява задълженията си. При този анализ се използват различни икономически и финансови показатели. При това изследване с оглед на констатацията на въззивния съд за размера на задължението на въззиваемия към „КИК - дизайн“ ООД /н/, което е установено с влязло в сила съдебно решение, съдът възприема заключението на вещото лице, представено във варианта, при който изчисленията са извършени при съобразяване на това вземане.

При техният анализ съдът изхожда от следното:

Краткотрайните активи на предприятието, за разлика от дълготрайните активи, които се използват за повече от един отчетен период /1 год./, участват еднократно в производствения процес и променят натурално - веществената си форма, при което за длъжника са налице текущи постъпления, които именно са източника за погасяване /плащане/ на краткосрочните, съответно текущите задължения на едно нормално развиващо се предприятието. Следователно, водещи показатели при преценка състоянието на неплатежоспособност, тъй като то е свързано с възможността на длъжника да поеме плащанията си, са показателите за ликвидност, които се формират като съотношение между краткосрочните активи /всички или определена част от тях/ към краткосрочните или текущи задължения на предприятието. Краткотрайните активи се класифицират в 4-ри групи: материални запаси /материали, стоки и готова продукция/, краткосрочни вземания /с падеж до 1 год./, краткосрочни финансови средства /акции, облигации и др. подобни, закупени със спекулативна цел - т.е. за препродажба/ и налични парични средства, като групите освен по вида се различават и по ликвидността на активите в тях. От икономическа гледна точка ликвидността представлява възможността един актив да се продаде веднага и то на справедлива пазарна цена или с малко отклонение от нея. Ето защо, най-ликвидни в оборота са паричните средства, тъй като предприятието може незабавно да ги трансформира в друг вид актив, закупувайки го. С оглед отчитане на различната ликвидност на краткосрочните активи, при преценка на икономическото състояние на предприятието се формират 4-ри коефициента на ликвидност : на обща, бърза, незабавна и абсолютна ликвидност. Чрез тези коефициенти се извършва съпоставяне /съотнасяне/ към краткосрочни задължение /текущи задължения/ на определена част или на всички краткосрочните активи, диференцирани според тяхната ликвидност. Така при коефициента на обща ликвидност се извършва съотнасяне на всички краткосрочни активи към краткосрочните пасиви /задължения/, докато при другите коефициенти на ликвидност се включват само определена група или сбор от няколко групи краткотрайни активи, очертани по-горе, но не всичките. Разликата между коефициента за бърза ликвидност и коефициента за обща ликвидност се изразява в това, че от краткотрайните активи /в числителя на уравнението/ се изключват материалните запаси. При коефициента за незабавна ликвидност се игнорират и краткосрочните вземания. Коефициентът на абсолютна ликвидност се формира като съотношение само на наличните паричните средства към текущите задължения, но тъй като при едно действащо предприятие показателя за наличните парични средства е най-динамичен /както беше посочено те са най-ликвидни и могат да се променят не само всеки ден, а дори няколко пъти на ден/ и при осъществяване на дейността си едно стабилно предприятие е нормално да разчита на целия оборотен капитал, а не само на паричните средства като част от него, то този коефициент, ведно с коефициентите на бърза и незабавна ликвидност, следва да се приеме за помощен спрямо коефициента за обща ликвидност, показващ възможността на предприятието да посрещне плащанията си чрез целия оборотен капитал т.е включително с материалните запаси, краткосрочните си вземания и краткосрочни финансови активи, които при реализирането им, която се осъществява при стопанските операции, се трансформират в

парични средства.

На следващо място, помощните коефициенти на ликвидност /на бърза, незабавна и абсолютна/ зависят в голяма степен от вътрешната структура на краткотрайните активи т.е. от това колко са материалните запаси, краткосрочните вземания, краткосрочните финансови активи и паричните средства като % от общия размер на краткотрайните активи, което път от своя страна зависи от конкретната основна дейност, която осъществява предприятието. Ниският коефициент на бърза, незабавна или абсолютна ликвидност се дължи на малкото тегло на краткосрочните вземания, съответно краткотрайните финансови активи и паричните средства в общия размер на краткотрайните активи и сочи за по-голям дял в тях на материалните запаси /материали, стоки, готова продукция/, поради което ниският коефициент на бърза, незабавна или обща ликвидност сам по себе си не сочи на лошо икономическо състояние на предприятието.

На база на гореизложеното, съдът приема, че водещ показател за установяване на състоянието на неплатежоспособност на длъжника е коефициентът на обща ликвидност, отразяващ съотношението на всички краткотрайните активи към краткосрочните задължения.

Съдът възприема изводите на експерта и коефициентите по варианта на изчисления представен в заключението, при който вещото лице е отчело вземане на „КИК - дизайн“ ООД /н/ към „Пи Ейч Ай“ АД в размер 4 767 000 лева.

При възприет норматив при коефициента за обща ликвидност „1“, тъй като при него предприятието има толкова краткотрайни активи, колкото са неговите краткосрочни задължения, поради което то може да поема плащанията по тях, коефициентът на обща ликвидност на ответника към 31.12.2022 г. е под него.

Коефициентите за финансовата автономност за периода от 2018 г. до 2022 г. има отрицателна стойност и отразява декапитализиран собствен капитал и зависимост от кредиторите. Стойностите са под 0.33 и дори са отрицателни стойности, което означава, че дружеството не е способно да посреща дълготрайните си задължения, тъй като за това е необходимо собственият капитал на дружеството да бъде минимум 1/3 от всички задължения, за да се осигури възможност за разплащане за дълъг период от време. Към това следва да се отчете и обстоятелството че през периода е налице задължнялост на ответното дружество. За периода 2018 г. – 2022 г. дружеството има отрицателен нетен оборотен капитал – симптом на недобро финансово.

Предвид тези данни съдът намира, че ответникът е в състояние на неплатежоспособност и по отношение на него следва да бъде открито производство по несъстоятелност.

Съдът намира, че за начална дата на неплатежоспособност следва да бъде определена 31.12.2022 г., към която дата видно от заключението на вещото лице, изслушано по въззивното дело показателите за ликвидност са показвали, че дружеството не е в състояние да погасява своите задължения. Към тази дата икономическите и финансови показатели на ответника сочат на лошо финансово състояние, съгласно изслушаната експертиза. Коефициентът на финансова автономност, като съотношение на собствения към привлечения капитал е под норматива 0.33 и сочи, че предприятието не е в състояние да посрещне дългосрочните си задължения.

Съдът намира, че изслушаната по делото съдебно-икономическа експертиза за състоянието на предприятието показва, че същото е неплатежоспособно. Дългият срок, в който е продължило това състояние сочи на необратимост на процеса.

Въззивният съд приема, че при заявен и формулиран петитум за откриване на производство по несъстоятелност на ответника на основание неговата неплатежоспособност и/или свръхзадълженост, двете основания са предявени при условията на евентуалност. Тъй като съдът констатира състоянието на неплатежоспособност, което е първото заявено основание, не следва да се произнася по второто такова – свръхзадълженост.

Относно направените разноски:

При този изход на делото отговорността за разноските, направени от страните следва да бъде възложена в тежест на въззивника – ответник и същият следва да бъде осъден да заплати на въззиваемия направените в производството разноски – 1255 лв. разноски по първоинстанционното дело и 1125 лева във въззивното производство.

Воден от горното Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 974/31.07.2023 г. по т.д.н.№ 976/2023 г. и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОБЯВЯВА неплатежоспособността на „Пи Ейч Ай“ АД, ЕИК 203205578, със седалище и адрес: гр.София, ул.Св.Наум 9, ет.1, представлявано от Н. Б. и **ОПРЕДЕЛЯ** начална дата на неплатежоспособността - 31.12.2022 г.

ОТКРИВА производство по несъстоятелност на „Пи Ейч Ай“ АД, ЕИК 203205578, със седалище и адрес: гр.София, ул.Св.Наум 9, ет.1, представлявано от Н. Б..

ДОПУСКА ОБЕЗПЕЧЕНИЕ чрез налагане на заповест за възбрана върху имуществото на „Пи Ейч Ай“ АД, ЕИК 203205578, със седалище и адрес: гр.София, ул.Св.Наум 9, ет.1, представлявано от Н. Б..

НАЗНАЧАВА за временен синдик Р. Т. юрист, фигуриращ в списъка на синдиките към Министерството на правосъдието адрес: гр.***, ул. *** № ** и тел. *****, като определя срок за встъпване- 3- ри дни от съобщението.

УКАЗВА на кредиторите на „Пи Ейч Ай“ АД, ЕИК 203205578, със седалище и адрес: гр.София, ул.Св.Наум 9, ет.1, представлявано от Н. Б., че могат да предявят писмено своите вземания пред съда по несъстоятелността в срок до един месец от вписване в търговския регистър на решението за откриване на производството по несъстоятелност.

ОПРЕДЕЛЯ месечно възнаграждение на временния синдик в размер на 1200 лв. /хиляда и двеста лева/.

ОПРЕДЕЛЯ срок за встъпване в длъжност на временния синдик - две седмици, считано от публикуването на настоящото решение в Търговския регистър, като преди това синдикът писмено удостовери по делото наличието на предпоставките и условията по чл. 655, чл. 656 и чл. 663а от ТЗ и представи писмено съгласие и нотариално заверена декларация по чл. 656 ТЗ

Указва на кредиторите и длъжника, че при неизпълнение на задължението за предплащане на определената от съда сума за началните разноски по несъстоятелността в дадения срок, производството по делото ще бъде спряно с предвидените последици по чл. 632 от ТЗ.

ОСЪЖДА „Пи Ейч Ай“ АД, ЕИК 203205578, със седалище и адрес: гр.София,

ул.Св.Наум 9, ет.1, представлявано от Н. Б. да заплати на „КИК - дизайн“ ООД /н/ на основание чл.78, ал.1 от ГПК сумата 1255 лева разноси в първоинстанционното производство.

ОСЪЖДА „Пи Ейч Ай“ АД, ЕИК 203205578, със седалище и адрес: гр.София, ул.Св.Наум 9, ет.1, представлявано от Н. Б. да заплати на „КИК - дизайн“ ООД /н/ на основание чл.78, ал.1 от ГПК сумата 125 лева разноси във въззивното производство.

Решението да се впише в Търговския регистър и в книгата по чл. 634в от ТЗ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховен касационен съд в 1-месечен срок от съобщаването му на страните, при условията на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____